

Viagara ve post-feminizm

HASAN BÜLENT KAHRAMAN

Çeşitli olguların yanı sıra her dönemi belirleyen bir de hapın bulunduğunu söylemek yanlış olmasa gerektir. 1950'ler Miltown, 1960'lar Librium, 1970'ler Valium, 1980'ler Prozac'inken 1990'ların

Viagara'ya ait olacağı anlaşılmaktadır. Bir Amerikan firmasının güçlülük, dinçlik anlamına gelen (vigorous) sözcüğüyle Niagara (şelalesi) sözcüklerini birleştirmek suretiyle bulduğu bu ad yalnızca pazarda ve fizyonomilerde yarattığı etkiyle değil toplumsal, zihinsel açılımlarıyla da gitgide büyüyecek bir tartışmayı beslemektedir.

Kuşkusuz bu ilacın böylesi bir etkinlik kazanmasında içinde yaşanan 'imaj çağı'nın büyük payı vardır. Fakat sorun artık bir imge olmaktan çıkmış ve son birkaç onyıdır toplumsal düzeyde gerçekleştirilen çok ciddi bir atılımın, feminizmin, üstüne kapanmaya başlamıştır. 1970'lerde kendisini duyuran ve 1980'lerde belli bir ivme kazanan

feminizm tartışmaları bir süreden beri içine doğru çekilmiş ve eski radikal tutumunu yitirmiştir. Elbette yalnızca 'kadın özgürleşmesi' olmayan bu hareket asıl büyük etkisini toplumsal rollerin yeniden düzenlenmesinde göstermiştir. Feminizm ilkin özel alanların ve davranışların da politik esaslı olduğu savını ortaya atmıştır. Ardından tabulardaki dokunulmazlık niteliğinin baskı, ayrımcılık, dışlama, hiyerarşi gibi kavramlardan türediğini kanıtlamış ve her tabunun aslında makro siyasal iktidarı ayakta tutmanın bir yolu olduğunu ortaya koymuştur. Çünkü her tabu egemen makro iktidarın belirlediği davranış kalıplarının bir yansımasıdır.

Bütün bir 1980'ler ve hatta 1990'larda da uzun bir süre boyunca devam eden sağ iktidarların başlattığı, Berlin Duvarı'nın ve belli sosyalizm modellerinin çökmesi, radikalizm anlayışlarının gerilemesi sonucunda feminizm bugün ciddi bir bocalama geçirmektedir. Aile ve evlilik gibi geleneksel kurumsal yapılara dönüş bu süreci hızlandırmıştır. Viagara tam da böyle bir dönemde ortaya çıkmaktadır. 1974'te yazdığı 'Uçuş Korkusu' ve geçenlerde yayınladığı, eşinin yaşlılıkla ortaya

çıkan iktidarsızlık sorunlarını anlattığı 'Yaşlanmak Korku'suyla bir hayli ilgi toplayan Erica Jong'un vurgulamasıyla erkeklerin uzun bir aradan sonra sarsılan güvenlerini kazanmalarına olanak sağlayan, iktidarlarını geri istemeleri için zemin yaratan bir süreç olmaya başlamıştır. Kısacası Viagara yeniden erkek iktidarına dönüşün şimdilik mahcub bir ifadesidir.

Bu etkinliğin altında sürekli güç, başarı, kazanım gibi olgularla beslenen Amerikan rüyasının izlerini görmek de mümkündür. Ama belki tümünden daha önemlisi bu oluşumla birlikte erkekler de kendi alanlarındaki bir tabuyu yıkmaktadırlar: Dile alınmasından, şiddetle kaçınılan cinsel iktidar yitimi ansızın gündelik hayatın en çok ve en rahat konuşulan bir itirafı haline gelmiştir. Buna mukabil haftada kaç kez sevişileceğinin hesabını vermek söz konusudur. O önemlidir; çünkü, Viagara'nın sistemin, resmi sağlık sigortasının kapsamı içinde kullanımıyla ilgilidir ve ardında da 'düzenli - standart' kurumsal seks anlayışı yatmaktadır. Anlaşılan, Viagara, iktidarın dönüşü ve iktidara dönüşüdür. Tehlikeli olan da budur!